

क्र.का.4/प्र.क्र.3047/07/259

नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक
महाराष्ट्र राज्य,पुणे यांचे कार्यालय,पुणे1,
दिनांक 23/02/2007

विषय - नोंदणी प्रकियेत वापरल्या जाणा-या कुलमुखत्यारपत्राबाबत.

**संदर्भ - नोंदणी महानिरीक्षक कार्यालयाचे परिपत्रक क्र.का.4/प्र.क्र.3047//07/148
दि 29/01/2007.**

परिपत्रक :-

कुलमुखत्यारपत्राचे आधारे, दस्त नोंदणीस दाखल होणा-या दस्तऐवजाचे बाबतीत कुलमुखत्यारपत्राची वैधता तपासण्याचे बंधन दुय्यम निबंधकांवर नाही. तरीदेखील कुलमुखत्यारपत्राचे आधारे नोंदविण्यात येणा-या दस्तांच्या बाबतीत दुय्यम निबंधकांविरुद्ध तक्रारी होऊ नयेत तसेच रद्दबातल ठरलेल्या कुलमुखत्यारपत्राचा वापर करुन जनतेची फसवणूक करण्यास काही अशी तरी प्रतिबंध घातला जावा या हेतूने कुलमुखत्यारपत्राचे दस्तऐवजाच्या बाबतीत कुलमुखत्यारपत्र धारकाचे घोषणापत्र घेण्याबाबत संदभित परिपत्रकाव्दारे सुचना देण्यात आल्या आहेत.

सदर परिपत्रक निर्गमित झाल्यानंतर या कार्यालयांकडे काही निवेदनाव्दारे Contract Act, 1872 चे कलम 202 सह इतर काही कायदेशीर तरतूदी तसेच मा.सवोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील नं 644/65 (शेठ लून करन सेठीया विरुद्ध इव्हान जॉन) या प्रकरणात दिलेला निवाडा व इतर न्यायालयीन निवाडे निदर्शनास आणून देण्यात आले आहेत. उक्त कायदेशीर तरतूदी व निवाडे एकत्रित्या विचारात घेतले असता, सकृतदर्शनी असे दिसून येते क। मोबदला घेवून करण्यात आलेल्या कराराचे अनुषंगाने मुखत्यारपत्र देण्यात आले असेल तर किंवा मोबदला घेउन मुखत्यारपत्र देण्यात आले असेल तर ती मुखत्यारपत्रे न्यायालयाच्या विशिष्ट आदेशाशिवाय रद्द करता येत नाहीत किंवा मुखत्यारपत्र देणाराचे मृत्यनंतर देखील अधिकार संपुष्टात येत नाहीत.

या बाबीचा विचार करता संदभित परिपत्रकान्वये देण्यात आलेली सूचना खालील लमुखत्यारपत्रांच्या बाबतीत लागू राहिल नाहीत.

- 1) मोबदला घेवून व त्या मोबदल्याबाबतचा कुलमुखत्यारपत्रात स्पष्ट उल्लेख करून दिलेली कुलमुखत्यारपत्रे.
- 2) मोबदला घेवून विकसन करार, विक्री करार, किंवा खरेदीखतासारखे दस्तऐवज निष्पादित करून देवून त्या अनुषंगाने दिलेली मुखत्यारपत्रे.

तरी दुय्यम निबंधकांनी त्यांच्या समोर आलेल्या कुलमुखत्यारपत्राचे स्वरुप विचारात घेवून आवश्यक त्या प्रकरणी घोषणापत्राची मागणी करावी.

याच परिपत्रकान्वये असेही स्पष्ट करण्यात येते की, सूचना लागू असेल तर त्या प्रकरणात कुलमुखत्यारपत्रधारकाने घोषणापत्र देण्यास नकार दिला तर तसा शेरा इनपूट फॉर्मवर लिहून त्यावर सर्व पक्षकारांच्या सहया घेवून दस्तनोंदणीबाबत नियमानुसार पुढील कार्यवाही करावी.

(सही/- ओमप्रकाश गुप्ता)
नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक.
महाराष्ट्र राज्य,पुणे

प्रति:-

सर्व दुय्यम निबंधक (सर्व जिल्हा निबंधक यांचेमार्फत)

- प्रत- 1. सर्व नोंदणी उपमहानिरीक्षक
2. सर्व सह जिल्हा निबंधक
3. सर्व कार्यासन अधिकारी, नोंदणी महानिरीक्षक कार्यालय, पुणे.